

Finansklagenemnda Person

Avgjørelse FinKN-2018-197

15.3.2018

Statens Pensjonskasse

Yrkesskade/yrkessykdom - Yrkesskadeforsikringsloven (YFL)

Falt ut av køyeseng under rekruttperiode — subjektiv oppfattelse — i arbeid? — yfl. § 10.

Under rekruttperioden i militæret falt forsikrede ut av en køyeseng. Hun trodde feilaktig at en alarm hadde gått, og hun derfor raskt måtte iføre seg uniform. Spørsmål om forsikrede var i arbeid jf. yfl. § 10. Nemnda bemerket at da hendelsen inntraff på natten mens forsikrede sov, inntraff ikke skaden under utførelse av arbeid i arbeidstiden. Nemnda kunne videre ikke se at forsikredes subjektive opplevelse av at alarmen gikk, medførte at hun skulle anses å ha vært i arbeid på arbeidsstedet i arbeidstiden. Selskapet ble gitt medhold.

Saksfremstilling

Forsikrede var utsatt for en skadehendelse 24.8.14. I epost 5.12.16 beskrives hendelsen slik:

Jeg startet rekruttskolen på ... 15 august 2014. Rekruttperioden varte i tre uker. Disse ukene besto av lange dager med både teoretiske og mye fysiske aktiviteter. ...

Kveldene ble brukt til terping og forberedelse til neste dag. Vi hadde av den grunn ingen fritid. Vi var nødt til å bruke uniform til en enhver tid, og hadde forbud mot å bevege oss utenfor leir. Som mange andre i troppen sov jeg lite og dårlig.

Etter den første uken fikk vi beskjed om at det ville gå alarm en av de nærmeste nettene, som resulterte i at troppen var i konstant alarmberedskap. Det hadde tidligere gått alarm på natten for brannøvelse, og alarmer for andre tropper.

Kvelden 23.08.14 ble brukt til å gjøre skapet klart for en eventuell mørk alarm, da man skal få på seg uniform og oppakning uten at lyset blir slått på. Stemningen på rommet og generelt i troppen var av den grunn spent, og folk var slitne.

Senere på natten falt jeg ut av overkøya da jeg var sikker på at alarmen gikk og jeg raskt skulle få på uniformen i mørket. Det viste seg at jeg i halvsøvn og i mørket skulle finne uniformen min, og lente mot skapet. Jeg våknet med at jeg falt på gulvet og hadde skadet albuen og håndleddet.

Det gikk alarm få netter senere. ...

Forsikrede har fremlagt en utskrift fra forsaret.no med informasjon om rekruttperioden, hvor det fremgår at rekrutter må regne med en del tjeneste på kveldstid, og at rekrutter som regel ikke får forlate leiren i de to første ukene.

Selskapet avslo krav om erstatning fordi forsikrede ikke var yrkesskadedekket da skadehendelsen inntraff.

Forsikrede har i det vesentlige anført at ulykken må anses å ha skjedd i arbeid på arbeidsstedet i arbeidstiden, og karakteriseres som en yrkesskade i lovens forstand. Hun trodde faktisk at hun utførte en arbeidsoppgave da ulykken inntraff. Når veien er så kort fra sovende tilstand til ulykken finner sted, så tilsier dette i seg selv at det ikke kan være noe rom for et skille mellom arbeid og fritid. Skillet blir i så fall av teoretisk karakter, og sterke reelle hensyn gjør seg gjeldende for å anse forsikrede som yrkesskadedekket. Videre tilsier harmonihensyn tilsvarende dekning under yfl.

§ 10, jf. skadeserstatningsloven § 2-1, som etter folketrygdloven § 13-8. I rettspraksis legges det stor vekt på folketrygdloven ved tolkningen av yfl. Hensynet til sammenheng i regelverket med styrke taler derfor for en samsvarende forståelse og praktisering av reglene. Ved tolkningen av yfl. §§ 10 og 11 viser Høyesterett i stor grad til rettferdssynspunkter og formålsbetraktninger om å sikre arbeidstakere.

Selskapet har i det vesentlige anført at hendelsen inntraff på natten mens rekruttene lå og sov. Forsikrede falt ut av sengen og skadet håndleddet som følge av at hun drømte. Hendelsen skjedde altså ikke under utførelse av arbeid i arbeidstiden, og er ikke å betrakte som en yrkesskade i lovens forstand. Det er for øvrig sikker rett at særreglene for militærpersonell i ftrl. ikke gjelder etter yfl.

Finansklagenemnda Persons begrunnelse

Saken for nemnda gjelder om forsikrede var i arbeid på arbeidsstedet i arbeidstiden, jf. yfl. § 10, da hun ble skadet 24.8.14. Rett til yrkesskadedekning forutsetter dessuten at skaden er forårsaket av en arbeidsulykke, jf. yfl. § 11 første ledd bokstav a.

Skaden inntraff da forsikrede som vernepliktig var på rekruttskolen. Etter folketrygdloven § 13-8 annet ledd var hun da "yrkesskadedekket ved enhver skade ... som er påført eller oppstått i tidsrommet fra" hun møtte til tjeneste til hun ble dimittert. Det er ikke noe i forarbeidene til yfl. som tilsier at bestemmelsen i lovens § 10, som tilsvarer folketrygdloven § 13-3 første ledd, skal tolkes i samsvar med folketrygdlovens § 13-8.

De tre vilkårene i yfl. § 10 er kumulative, og må således alle være oppfylt for at det skal foreligge en yrkesskadedekning. I Rt. 2004 s. 487 er det i avsnitt 25 lagt til grunn at selv om vilkårene er kumulative er det en sterk innbyrdes sammenheng mellom dem: "Dersom det for eksempel må legges til grunn at en arbeidstaker var "i arbeid" da skaden inntraff, så følger det nærmest av seg selv at kravene om at den skal ha skjedd "på arbeidsstedet i arbeidstiden" er oppfylt."

Spørsmålet i saken er om forsikrede var "i arbeid på arbeidsstedet i arbeidstiden" da hun skadet albuen og håndleddet ved et fall på gulvet etter feilaktig å ha drømt at alarm for øvelse hadde gått.

Hendelsen inntraff på natten mens forsikrede sov. Skaden inntraff således ikke under utførelse av arbeid i arbeidstiden. Forsikrede har imidlertid anført at de vernepliktige var varslet om alarm en av de nærmeste nettene, slik at de var i konstant beredskap. Dette tilsier etter hennes syn at bedriftsvilkårene er oppfylt. Nemnda er ikke enig i at bedriftsvilkårene kan tolkes utvidende slik. Hennes subjektive opplevelse av at alarmen gikk, kan etter nemndas syn ikke medføre at hun skal anses å ha vært i arbeid på arbeidsstedet i arbeidstiden.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Persons konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Karin M. Bruzelius (leder), Kaja de Vibe Malling (nestleder), Hege Opheim (nøytralt oppnevnt medlem), Mildrid Felland (selskapsrepresentant), Gro Farestvedt (selskapsrepresentant), Paal Bjønness (forbrukerrepresentant) og Ingebjørg Kiil (forbrukerrepresentant).